

8. Co vyjadřují slovesa

1. Spojte čárou zájmena se slovesnými tvary, ke kterým patří.

12

já	máte	já	hřeje
ty	šetřím	ty	voláte
on	kupují	ono	šlapu
my	měříš	my	násobíš
vy	dáváme	vy	házejí
oni	plave	ony	jíme

2. Za slovesa napište zkratkou, jsou-li v čísle jednotném (j.), nebo v čísle množném (mn.).

12

děkuji _____, děláme _____, cestují _____, vstáváš _____,
žije _____, vezete _____, jedeš _____, řídíte _____,
sekají _____, zpívám _____, šplhá _____, hrajeme _____

3. K slovesným osobám vyberte z uvedených sloves správné tvary a připište je na linky.

23

cítím, lepíme, skáčete, zlobíš, tuším, štěká, dokážete, plují,
pereš, táboříme, hřejí, tisknou, utíkáte, zraje, žijeme, utíráš,
nesu, ochutná, telefonují, opakuje, mluvíte, piješ, sbírám

1. os. č. j. _____

2. os. č. j. _____

3. os. č. j. _____

1. os. č. mn. _____

2. os. č. mn. _____

3. os. č. mn. _____

14

4. Určete osobu sloves a zapište ji číslicí do rámečku.
Potom slovesné tvary převedte z čísla jednotného do stejné osoby čísla množného.

☐ 3. kvete <u>kvetou</u> _____	☐ hlídám _____
☐ spravuji _____	☐ utíká _____
☐ krájíš _____	☐ podáváš _____
☐ ustřihne _____	☐ odmítám _____

16

5. Určete osobu sloves a zapište ji číslicí do rámečku.
Potom slovesné tvary převedte z čísla množného do stejné osoby čísla jednotného.

☐ ležíme _____	☐ padáte _____
☐ pláčou _____	☐ násobíme _____
☐ čtete _____	☐ utírají _____
☐ volají _____	☐ spíme _____

18

6. Na každý praporek napište tři různá slovesa v určené osobě a čísle.

1. os. č. j.

2. os. č. j.

1. os. č. mn.

3. os. č. j.

2. os. č. mn.

3. os. č. mn.

7. Doplňte písmena do slovesných tvarů.

Slovesa v infinitivu modře podtrhněte.

37

pl__ží se, upl__nout, podep__šeme, pom__slet, pol__kala,
s__čí, v__s__chá, km__tat, ob__váte, hl__dáte, m__říme,
nab__zejí, z__skala, žv__ká, třp__tí se, přiv__knu, ohl__žím
se, uml__t, naz__vá se, kv__lela, v__dět, p__ješ, sv__rá,
klop__tl, l__sá se, v__křikl, cv__číme, v__s__pat, zam__kají

8. Za slovesa napište zkratkou, jsou-li v čase přítomném (přít.),
budoucím (bud.), nebo minulém (min.).

13

vyhlížíte (____), sněžilo (____), budeme sáňkovat (____),
postavíš (____), posloucháš (____), pospíchal jsi (____),
budu malovat (____), pomohli jste (____), odpovídá (____),
nesete (____), přineseme (____), hrál (____), prší (____)

9. Doplňte vynechaná písmena v slovesných tvarech.

Podtrhněte tvary, které vyjadřují budoucí čas.

50

nem__l__m se, us__dl__ se, b__dl__te, nos__, brusl__š,
v__práv__, zahřm__, voz__te, nel__b__ se, mluv__me,
přem__šl__te, v__s__, přihlás__š se, ukl__z__me, zes__l__te,
zv__těz__š, sl__b__, v__cház__m, zm__z__, pol__b__me,
krop__, chumel__ se, v__robíte, chlub__š se, v__barv__m

10. Napište tvary slovesa být a nebýt v čase přítomném.

8

1. os. č. j. 2. os. č. j. 3. os. č. j. 3. os. č. mn.

být

nebýt

12

11. Ke každému slovesu v infinitivu přiřaďte jeho tvary
v 2. osobě č. j. budoucího času (jednoduché nebo složené).

zpívat _____	zazpívat _____
házet _____	hodit _____
koupit _____	kupovat _____
stavět _____	postavit _____
napsat _____	psát _____
vařit _____	uvařit _____

50

12. Ve větách podtrhněte slovesa. Pak slovesné tvary opište na
linky a určete jejich osobu, číslo a čas.

Jíš rád špenát? Cestovatel vypravoval a my jsme mu očima viseli
na rtech. O prázdninách budete jistě pobývat co nejvíce v přírodě.
Kluci hráli v útoku a já jsem stál v brance. Auta se proplétají
uličkami města, až nakonec vyjedou na širokou silnici. Kdo se
provinil, zaslouží si trest.

Slovesný tvar	os. č. čas	Slovesný tvar	os. č. čas
---------------	------------	---------------	------------

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tato slovesa napište v infinitivu.

10. Slovesa. Slovesná osoba, číslo a čas

1. Spojte čarou zájmena se slovesnými tvary, ke kterým patří.

já	máte		já	hřeje
ty	šetřím		ty	voláte
on	kupují		ono	škrábu
my	měříš		my	šiješ
vy	dáváme		vy	házejí
oni	plave		ony	jíme

2. Za jednotlivá slovesa napište zkratkou, jsou-li v čísle jednotném (j.), nebo v čísle množném (mn.).

děkuji _____, děláme _____, pletou _____, vstáváš _____,
 běhá _____, vezete _____, jedeš _____, hlídáte _____,
 sekají _____, svítím _____, šplhá _____, hraješ _____,
 litujeme _____, kvete _____, cestují _____, řídíte _____,
 točím _____, trháme _____, lituji _____, kupují _____

3. K slovesným osobám v čísle jednotném i množném doplňte do rámečků zájmena, která k nim patří.

K zájmenům vyberte z uvedených sloves správné tvary a připište je na linky.

cítím, jedeme, skáčete, zlobíš, tuším, štěká, tlačíte, plují, pereš, tlučeme, hřejí, tisknou, utíkáte, zraje, žijeme, utíráš, nesu

1. os. č. j.	<input type="text"/>	_____
2. os. č. j.	<input type="text"/>	_____
3. os. č. j.	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> _____
1. os. č. mn.	<input type="text"/>	_____
2. os. č. mn.	<input type="text"/>	_____
3. os. č. mn.	<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> _____

4. Určete osobu sloves a zapište ji číslicí do rámečku.

Uvedené slovesné tvary převedte z čísla jednotného do stejné osoby čísla množného.

☐ 3. kvete <u>kvetou</u>	☐ hlídám _____
☐ sekám _____	☐ utíká _____
☐ krájíš _____	☐ podáváš _____
☐ tiskne _____	☐ odháním _____

5. Určete osobu sloves a zapište ji číslicí do rámečku.

Uvedené slovesné tvary převedte z čísla množného do stejné osoby čísla jednotného.

☐ ležíme _____	☐ padáte _____
☐ pláčou _____	☐ točíme _____
☐ pečete _____	☐ utírají _____
☐ volají _____	☐ spíme _____

6. Na každý praporek napište tři různá slovesa v nadepsané osobě a čísle.

1. os. č. j.

2. os. č. j.

1. os. č. mn.

3. os. č. j.

2. os. č. mn.

3. os. č. mn.

7. Doplňte *i, í* nebo *y, ý* do slovesných tvarů a slovesa v infinitivu červeně podtrhněte.

Ve výčtu sloves najděte tři, která vyjadřují zvuky, a utvořte na ně věty.

pl__ží se, upl__nout, podep__šeme, pom__slet, upl__nula, s__čí,
us__chá, km__tat, hl__dáte, m__říme, nab__zejí, ukl__zela, žv__ká,
zap__řít se, přiv__knu, ohl__žím se, uml__t, naz__vá se, kv__lela,
v__dět, p__ješ, sv__rá, klop__tl, l__sá se, v__křikl, cv__číme

8. Za jednotlivá slovesa napište zkratkou, jsou-li v čase přítomném (přít.), budoucím (bud.), anebo minulém (min.).

vyhlížíte (____), sněžilo (____), budeme sáňkovat (____),
postavíš (____), posloucháš (____), pospíchal jsi (____),
budu malovat (____), pomohli jste (____), odpovídá (____),
nesete (____), přineseme (____), hrál (____), prší (____)

9. Vyhledejte ve větách slovesa a podtrhněte je. Slovesné tvary vypište na linky a určete jejich osobu, číslo a čas.

Z Kocourkova

V Kocourkově stojí nová škola, ale nejsou v ní okna. Kocourkovští tedy chytali venku světlo do pytlů, nosili je do školy a tam je vysypali. Ale ve škole máme pořád tmu, povídá jeden občan. Pytle jsou asi řídké a světlo z nich brzy vyteče. Ještě o tom budeme přemýšlet.

Slovesný tvar os. č. čas

stojí 3. j. přít.

Slovesný tvar os. č. čas

Víte, čemu se říká Kocourkov? Existuje takové místo?

11. Časování sloves v čase přítomném, budoucím a minulém

1. Napište požadované slovesné tvary do okének křížovky.

					a
					u

syčet	3. os. č. j.	čas min.
plavat	2. os. č. j.	čas přít.
nosit	1. os. č. mn.	čas přít.
hrozit	1. os. č. j.	čas přít.
zavázat	1. os. č. j.	čas bud.
bránit	3. os. č. j.	čas min.
usnout	2. os. č. mn.	čas bud.
hvízdát	3. os. č. j.	čas přít.

Slovesa mění své tvary podle osoby, čísla a času.

Jak tomuto jevu říkáme? Odpověď je uvedena v tajence.

Tajenka: _____

2. Doplňte krátké *i* nebo dlouhé *í* v zakončení sloves.

**Slovesné tvary v 1. os. č. j. podtrhněte červeně
a slovesné tvary v 3. os. č. mn. zeleně.**

já sáňkuj___, oni sáňkuj___, já brusl___m, oni brusl___, oni kresl___,
 já kupuj___, oni vid___, já běž___m, oni pij___, já večeř___m, oni lež___,
 já cít___m, já hraj___, já kresl___m, oni kupuj___, já vid___m, oni běž___,
 já pij___, oni večeř___, já lež___m, oni cít___, oni hraj___

3. Napište tvary slovesa *být* a *nebýt* v čase přítomném.

1. os. č. j. 2. os. č. j. 3. os. č. j. 3. os. č. mn.

být _____ _____ _____ _____

nebýt _____ _____ _____ _____

4. Ke každému slovesu v infinitivu přiřaďte jeho tvary v 2. os. č. j. budoucího času (jednoduché nebo složené).

Slovesné tvary jednoduché podtrhněte.

zpívat _____

zazpívat _____

házet _____

hodit _____

koupit _____

kupovat _____

stavět _____

postavit _____

napisat _____

psát _____

vidět _____

uvidět _____

5. Podtrhněte správnou odpověď.

Ve větě *Já jsem na ten odpolední výcvik psa úplně zapomněl* má sloveso *zapomenout* v minulém čase tento tvar:

zapomněl

já zapomněl

zapomněl jsem

6. V uvedených větách podtrhněte slovesa. Pak slovesné tvary opište na linky a určete jejich osobu, číslo a čas.

Žvýkáš rád žvýkačku? Cestovatel vypravoval a my jsme mu očima viseli na rtech. V zimě budete jistě dávat do krmítek lůj pro sýkorky. Kluci hráli v útoku a já jsem stál v brance. Auta se proplétají uličkami města, až nakonec vyjedou na širokou silnici. Kdo se provinil, zaslouží si trest.

Slovesný tvar os. č. čas

Slovesný tvar os. č. čas

4. Doplně do vět zájmena ukazovací a chybějící hlásky.

Řekni dívce, ab_ dala psovi pokoj.
..... sv_čková omáčka b_la v_borná. Měl b_
ses zbavit zlozv_ku. M_slím s_, že
l_dé jsou velmi zvláštní. Bez muz_ky
b_ svatba neb_la tak pěkná. Za
domy jsou schovaná s_slí doupata. Co je
v dřevěném příb_tku? Jak v_soká je
v_žka? Neber si zb_tečnosti s sebou. Znáš
..... dívky, které zp_valy p_sničku?
p_tlákovi jsou už na stopě. s_ ještě rozm_sl_m.
V_padal jsem jako dom_šlivec. Na den
n_kd_ nezapomenu. s_r b_l velmi v_schlý.

5. Doplně do vět zájmena a chybějící hlásky.

naše, tomto, mého, můj, mou, ni, jejím, svou, ta, naši,
moji, ona, já, této, on, tomto

Město Litoměřice je středem ____ vesmíru. Tady bydlím
se ____ rodinou. V ____ městě žije také ____ babička
s ____ kocourem. Mám tady i ____ školu a ____ paní
učitelku. ____ je ____ nejlepší na ____ světě. ____ a
____ spolužáci se na ____ velmi těšíme. Do ____ školy
chodil i ____ strýček Pep_k. I ____ b_l v_borný žák.

Podtrhni podstatná jména a nad ně napiš pád.

ČÍSLOVKY

1. Doplň číslovky do přísloví.

Když se ___ perou, ___ se směje. ___ nic umožilo osla. ___ měř, ___ řež. Tváří se, jako by do ___ neuměl počítat. Pro ___ kvítí slunce nesvítí. ___ vlaštovka jaro nedělá. ___ psů - zajícova smrt. Kdo šetří, má za ____. ___ kohouti na ___ smetišti se nesnesou. Je jako ___ kolo u vozu.

Víš co tato přísloví znamenají?

2. Napiš slovy.

18 _____	35 _____
52 _____	87. _____
49 _____	102 _____
16. _____	93 _____
24 _____	8 _____

3. Uprav slova v závorkách a přepiš je v 1. pádě i s číslem.

11 (l__st), 9. (třída), 4 (kop__to), 30 (s__sel), 7. (poschodí), 18 (kom__ník), 20. (v__ročí), 85 (člověk), 5 (s__n), 15. (l__s-topad), 10 (žv__kačka), 6 (dop__s), 1. (pol__bek), 100 (p__tel), 13 (s__korka), 3 (ul__čník), 50. (ročník), 7 (rohl__k), 8 (jaz__k), 24. (pros__nec), 17 (hol__č), 38 (b__lina), 2. (p__vo).

Dej pozor na řadové číslovky.